

VINERI • 19 AUGUST 2011 • ANUL LXI NR. 33

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

*O doamnă, o misiune, o carte și multe amintiri comune
Despre ce „povestesc” casele unor români din Buda și Pesta?
Tabără de iconografie și învățare a limbii române la Jaca*

CALENDAR ORTODOX

22 august, luni – Sf. Mc. Agatonic, Antuza, Zotic, Irineu și Or.
23 august, marți – Sf. Mc. Lup; Sf. Sfințit Mc. Irineu (Odovania Praznicului Adormirii Maicii Domnului).
24 august, miercuri – Sf. Sfințit Mc. Eutihie; Sf. Mc. Tation.
25 august, joi – Aducerea moaștelor Sf. Ap. Bartolomeu; Sf. Ap. Tit.
26 august, vineri – Sf. Mc. Adrian și Natalia, soția sa; Sf. Mc. Atic.
27 august, sâmbătă – Cuv. Pimen; Sf. Mc. Eutalia, Fanurie și Osie, Ep. Cordovei.
28 august, duminică – Cuv. Moise Etiopianul; Sf. Mc. Diomid; Sf. Ana Proorocița, fiica lui Fanuel.

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Cu câteva luni în urmă, făcând o vizită oficială la școala cu limba de predare română din Bătania, am avut fericita ocazie să fac cunoștință cu Mircea Mureșan. Ca un îndrăgostit al creațiilor populare, numaidecât am îndreptat firul conversației spre acest domeniu de artă. – Știm și noi câte ceva, – a afirmat Bace Mircu, – dar micherechenii știu și mai multe. Am citit și în Foaia noastră, și ne-au plăcut foarte mult, mai ales strigăturile micherechene. Pe mine mă interesează mult aceste specii folclorice, adică strigăturile de nuntă, de joc, apoi proverbele și zicalele, cântecele populare și poveștile din bătrâni.” (Un talentat cunoscător al folclorului din Bătania: Mircea Mureșan, autor: Al. Hoțopan, Foaia Noastră, Nr. 16, 15 august 1971, pag. 7)

Acum 30 de ani

„Pe Tibi – Tiberiu Cosma – îl cunosc încă din anii de școală, de atunci de când abia i se trezi vocația, instinctul pentru muzică, de această artă despre care se spun și se scriu multe, dar care înainte de toate trebuie însă ascultată, sau în caz optim – cântată. Talentul și înclinația generată de firea sa muzicală a făcut din pasiune aproape o profesie, Tibi ajungând acum, la vârsta de 24 ani, să cânte – și mai mult să conducă o formație muzicală în maniera jazz-rockului, care în trecutul apropiat s-a calificat pe locul întâi la semifinala teritorială a formațiilor jazz-rock-pop categoria amatori, ce avusese loc la Orosháza.” (Pasiunea muzicii, autor: Foaia Noastră, Nr. 33, 16 august 1981, pag. 4)

Acum 10 ani

„Domnul avocat Lazăr Poștaş ne primește în biroul său din Macău cu o politețe specifică generației și profesiei sale, amintindu-și că pe vremea când a auzit prima oară îndemnul în românește »fii politicos!«, era elev al Liceului Bălcescu. A crezut pe atunci că această vorbă e în legătură cu politica, dar n-a greșit prea mult; stilul, prestația, personalitatea avocatului cenădean degajă o politică fină a omului obișnuit să comunice cu ceilalți, să-i asculte pe ceilalți, dar și să se impună, să preia conducerea discuției pe negândite. Biroul lui e însetat de hârtii împăturite într-un anume fel și așezate în lăcrufe nostime ce ar putea părea jucării, dacă n-ar ascunde lucruri atât de importante. Gazda noastră ne și povestește, că în cursul zilei caniculare în care ne aflăm a trebuit să conceapă și să întocmească în jur de o sută de scrisori, care acum așteaptă să fie duse la poștă...” (A fost natural să vorbim românește..., Interviu cu avocatul Lazăr Poștaş, autor: M.D., Foaia românească, Nr. 33, 17 august 2001, pag. 10)

Două românce din Ungaria
la școala de vară de la Sulina

În perioada 15–21 august 2011, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret, organizează, în orașul Sulina, județul Tulcea, cea de-a VI-a ediție a școlii de vară

„Comunități românești și identitate europeană”, transmite Romanian Global News.

Ediția din acest an reunește 200 de studenți români cu merite deosebite, reprezentanți ai asociațiilor studențești și tineri jur-

naliști români din Republica Moldova, Ungaria, Bulgaria și Serbia. Tema școlii de vară este „România – 2020”, iar dezbaterele se vor axa pe problematice legate de identitate, politici și modernizare a României, mediu și energie regenerabilă, cultură, jurnalism, educație și carieră.

Din Ungaria participă două studente, originare din Micherechi, *Ileana Ruja* și *Silvia Ardelean*. Despre eveniment vom relata mai pe larg într-un număr viitor. E.T.

Furta

Școală
cu nou
director

De la 15 august, școala din Furta are un nou director. În urma deciziei din 28 iulie a consiliului local din Furta, *Szarka Istvánné* a fost numită în funcția de director al școlii generale bihorene. Noua directoare va îndeplini această funcție în următorii cinci ani. A.C.

Săcal

Vizită arhierească

Pe 10 august, Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan* a făcut o vizită pastoral-misionară în Parohia Săcal, din protopopiatul Dobrițan, unde s-a întâlnit cu parohul *Ionuț Teodor Negrău* și cu membrii consiliului parohial, discutând cu aceștia probleme legate de restaurarea casei parohiale. La finalul întrevederii a fost evaluat și stadiul efectuării lucrărilor la parohia din Săcal. A.B.

Din fototeca de 60 de ani a Fcii românești

Curs de perfecționare pentru învățătoare de naționalitate română, în anul 1970

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

O doamnă, o misiune, o carte și multe amintiri comune

Ocazionată și de apariția unei noi cărți a Mariei Berényi, cu titlul „Poveștile caselor. Români în Buda și în Pesta”, ieșită cu o zi înainte de la Tipografia Dürer din Julia, în ziua de 11 august, doamna ambasador Irina Comaroschi a făcut o vizită în orașul Julia, întâlnindu-se în această calitate, pentru ultima dată, cu mai mulți membri ai comunității românești din oraș și împrejurimi. Pe 16 august, doamna ambasador Irina Comaroschi de la Ambasada României din Budapesta și-a încheiat misiunea de șase ani în Ungaria.

Președintele Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, dr. Ioan Ciotea, a caracterizat această perioadă ca fiind una de „întărire puternică a relațiilor comunității noastre cu țara-mamă” și totodată i-a mulțumit excelenței sale pentru lobby-ul pe care l-a făcut în toți acești ani în interesul instituțiilor românești din Ungaria. „Vă mulțumim că ați luptat pentru biserică, pentru școală, pentru presă, pentru limbă și tradițiile noastre. Vă mulțumim pentru tot ce ați făcut și pentru ce veți face pentru această comunitate, deoarece credem că legăturile noastre nu s-au sfârșit azi. Credem că aceste legături sunt trainice și nu ne vor putea despărți sutele de kilometri. Noi vă așteptăm cu drag

oricând în orașul nostru, în comunitatea noastră.”

Preasfințitul Siluan, episcopul românilor ortodocși din Ungaria a accentuat la întâlnire relația de suflet pe care a avut-o doamna Irina Comaroschi, ca diplomat român, cu toată comunitatea românească din Ungaria, dar mai cu seamă cu cea din Budapesta. Referindu-se la cartea recent apărută, PS Siluan a spus: „Pentru că la noi, la români, poveștile sunt nemuritoare, nădărdim că această filă de poveste, care astăzi s-a concretizat prin acest volum, este doar o pagină din primul volum al acestei cărți, care sperăm să mai aibă multe alte volume.”

Conducerea orașului Julia a fost reprezentată la întâlnire de domnul vice-

primar Gajda Róbert, care este și deputat în Parlamentul din Budapesta. Acesta a vorbit despre faptul că românii contribuie în mare măsură la bogăția multiculturală a orașului Julia. „Îmi mulțumesc în mod deosebit doamnei ambasador pentru susținerea comunității românești de aici și pentru că a ținut să vină înainte de plecare încă odată în orașul nostru. În acest fel, am avut și noi prilejul ca în numele orașului Julia să-i mulțumim pentru tot ce a făcut în cei șase ani petrecuți în Ungaria.”

Înainte de plecarea sa

din Ungaria, doamna ambasador Irina Comaroschi a ținut foarte mult să dăruiască românilor din Ungaria un cadou: o carte care îi stă aproape de suflet: „Poveștile caselor. Români în Buda și în Pesta” de Maria Berényi, la editarea și tipărirea căreia a ajutat foarte mult și doamna ambasador. „Este un moment greu acesta. Nu pentru că plec dintr-un loc, ci pentru că o să-i văd mai rar pe oamenii locului aceleia”, a spus doamna ambasador. „Dar este bine în viață să te uiți spre viitor. Eu cred că cea mai impor-

tantă caracteristică a neamului nostru românesc este că s-a uitat întotdeauna spre viitor, onorându-și trecutul. Este foarte frumos să poți să răsfoiești clipele pe care le-ai trăit și să constăți că ele sunt pline de întâlniri extraordinare, de oameni minunați, de proiecte chiar dacă grele, dar care au valoare...”

Întâlnirea de suflet de la Julia s-a încheiat cu prezentarea noului volum al Mariei Berényi, despre care scriem mai pe larg în paginile 5 și 11 ale revistei noastre. R.P.

„Cel mai important mandat a fost: sprijinirea comunității românești”

Interviu cu ES doamna ambasador Irina Comaroschi cu ocazia încheierii misiunii în Ungaria

– Doamnă ambasador, sunteți al treilea dintre cei trei diplomați români în Ungaria, rechemăți în România, de fapt ultimul dintre cei trei diplomați care părăsiți în aceste zile „corabia”. Cu ce sentimente plecați? Cum vă petreceți ultimele zile aici în Ungaria?

– Plec cu sentimentul pe care-l încearcă oricare om, care s-a simțit foarte bine

aici și care profesional a contribuit împreună cu ceilalți colegi, cu celelalte misiuni diplomatice, la bunul mers al relațiilor româno-ungare. Este un sentiment de împlinire, dar și de nostalgie față de toate proiectele speciale, frumoase pe care le-am construit împreună. Este și o anumită tristețe, dar cred că minunat este sentimentul datoriei împlinite și mă simt foarte bine.

– Ați sosit la 15 august 2005 în Ungaria, înseamnă că plecați exact la șase ani de când ați venit aici. Cu ce proiecte ați venit atunci și ce ați reușit să realizați dintre acestea?

– Este greu să enumăr acum toate proiectele cu care am venit. Mandatul este unul singur și foarte ușor de exprimat, și anume, ca relațiile bilaterale să meargă bine. Eu cred că relațiile bilaterale merg bine, dar vreau să știți, nu

pentru că vreau să fac dovada unei false modestii, dar nici eu, nici unul dintre colegii mei separat și nici împreună nu putem să spunem că avem o contribuție decisivă. Avem o contribuție, este evident, că de asta suntem trimiși aici și de asta există această profesie, dar împreună cu autoritățile ungare și, bineînțeles, susținuți de toată România, prin instituțiile sale, reușim împreună să ducem mai departe o relație tradițională, care nu întotdeauna este ușoară, dar care în ultimii ani se dovedește a fi una puternică, fermă, cu o voință politică orientată spre proiecte de viitor. Vreau să adaug că, nu pentru că sunteți reprezentanți ai comunității românești din Ungaria, unul dintre cele mai importante mandate cu care am venit și cu care orice ambasador al României sau consul general, vine în Un-

garia, este să sprijine comunitatea românească, să-și exprime identitatea românească așa cum dorește în modul ei, în reperele pe care și le definește ea.

– Cred că ați fost primul diplomat al României în Ungaria, despre care încă înainte să ajungă aici, în 15 august 2005, s-a auzit că acest ambasador va fi foarte sensibil la tot ce se întâmplă în comunitatea românească...

– Mă bucur că acest lucru s-a văzut. Este o dimensiune importantă a activității noastre diplomatice și e adevărat, nu trebuie să fim prea timizi în a exprima faptul că, în timpul mandatului meu, s-a luat decizia și s-a pus în practică să se înființeze Consulatul General al României de la Julia, lucru care cred că exprimă cel mai bine interesul pe care statul român l-a arătat pen-

tru comunitatea românească din Ungaria.

– Revenind la relațiile bilaterale, acești șase ani care au trecut au fost o perioadă importantă atât pentru politica din Ungaria, cât și politica din România, deoarece s-au întâmplat multe lucruri importante, aderarea României la UE, dacă s-ar fi înfăptuit în martie atunci chiar și intrarea în spațiul Schengen, ne mai vorbind despre importantele ședințe comune de guvern, care după părerea mea au fost cele mai grele sarcini pe care trebuia să le organizați. Cum credeți că vor evolua în următorii ani aceste legături bilaterale și aceste ședințe comune de guvern?

– Ca să vă răspund direct și scurt fără nici o ezitare: cred că ele vor evolua foarte bine.

(Continuare în pagina 4-a)

Pe scurt...

PIAȚĂ COMUNĂ PENTRU
AGRICULTORII ROMÂNI
ȘI MAGHIARI

Mai multe organizații profesionale și câteva primării din regiunea de graniță dintre România și Ungaria și-au propus să ajute cultivatorii de legume și fructe din cele două țări prin promovarea unei mărci comerciale unice sub care ar urma să fie vândută producția agricolă realizată. În plus, tot cu bani europeni, la Jimbolia va fi construită o seră unde se vor cultiva produse bio. Persoanele interesate de domeniul bio vor putea să se specializeze și să facă schimb de experiență la Jimbolia. Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Timiș, Primăria Jimbolia, Camera Agricolă a județului Csongrád, Harena Nonprofit Ltd, Primăria Kistelek și Primăria Maroslele din Ungaria sunt parteneri în proiectul privind „Dezvoltarea unei rețele regionale pentru siguranța alimentară pentru legume și fructe și a unei piețe comune a produselor”.

DOUĂ MILIOANE DE
SĂRBĂTORIȚI LA SF. MARIA

Mai bine de două milioane de români și-au aniversat onomastica luni, 15 august, de Sfânta Maria. Potrivit statisticilor, majoritatea românilor sărbătorii poartă numele de Marian, Marîn, Marinică sau Marinache. În rândul femeilor care își sărbătoresc onomastica, cel mai întâlnit este numele de Maria, însă la fel de cunoscute sunt Mariana, Marina, Mărioara și Marinela. Adormirea Maicii Domnului sau Sântămăria Mare, una dintre marile sărbători ale bisericii creștine, prăznuită în 15 august, marchează trecerea de la vară la toamnă și totodată Ziua Marinei, Maica Domnului fiind ocrotitoarea marinarilor.

TRANSALPINA,
RECENT ASFALTAT

Transalpina este șoseaua situată la cea mai mare altitudine din România. Acesta a fost de curând asfaltat, astfel șoferii se bucură de frumusețea locului și de plăcerea de a conduce. Transalpina, cunoscută sub numele de „drumul regelui”, traversează masivul Parâng și face legătura între Oltenia și Transilvania. Turiștii care au drum prin zonă spun că peisajul este mai frumos decât cel de pe Transfăgărașan.

„Cel mai important mandat a fost:
sprijinirea comunității românești”

Interviu cu ES doamna ambasador Irina Comaroschi
cu ocazia încheierii misiunii în Ungaria

(Urmare din pag. a 3-a)

Apartenența noastră la cele două organizații deosebit de importante pentru securitatea noastră și a întregului spațiu Euro-Atlantic, cât și ca parteneri în UE, ne ușurează într-un fel agendele, pentru că nu numai că sunt asemănătoare, dar sunt foarte multe interese care coincid. S-a și văzut de altfel, există o intensificare a dialogului pe aceste agende și lucrurile acestea vor continua să fie la fel de importante, dacă nu și la fel de relevante. Sigur că problema aderării noastre la Schengen va fi rezolvată fără doar și poate

în câteva luni, lucrul este agreat și ne-am bazat și ne bazăm în continuare pe Ungaria, ca stat membru care susține în continuare, astfel încât această aderare să se întâmple cât mai repede. Spațiul Schengen sigur să va genera o intensificare a cooperării transfrontaliere, a cooperării, practic, la nivelul autorităților locale, astfel încât cele două societăți să fie din ce în ce mai legate una de alta. Nu avem altă șansă decât să ne punem în comun energiile ca împreună să reușim proiecte economice comune.

– Pe 15 august vi se încheie

această misiune și vă întoarceți în țară. Ce vă așteaptă la București?

– Sunt convinsă că există un interes mare pe care-l prețuiesc, dar în acest moment eu nu sunt în măsură să vă spun exact ce voi face. Sunt ambasador, sunt diplomat de carieră, am acest rang diplomatic pentru care mulțumesc autorităților române pentru încredere. Sigur că voi continua să contribuie la tot ce Ministerul Român de Externe și țara mea dorește să-mi încredințeze. Mă voi întoarce la București și acolo mi se va spune exact ce-am de făcut.

E. Iova

Proiect româno-maghiar
privind reducerea poluării

Următorul proiect transfrontalier sub sloganul „Două țări, un scop, succes comun!” își propune conștientizarea cetățenilor români și maghiari privind colectarea deșeurilor de surse de lumină. Proiectul „Reducerea poluării cu substanțe toxice prin îmbunătățirea managementului deșeurilor de surse de lumină în județele de la granița dintre Ungaria și România” se realizează în 8 județe din România și Ungaria prin Asociațiile Recolamp România și ElectroCoord Ungaria.

Proiectul de conștientizare a cetățenilor români și maghiari a fost lansat la Timișoara, pe 19 iulie, și se realizează paralel în cele două țări, în 20 orașe din județele țintă, prin road-showuri. Județele țintă sunt: în România – Arad,

Timiș, Bihor, Satu-Mare și în Ungaria – Bichiș, Ciongrad, Bihor, Szabolcs-Szatmár-Bereg. În Ungaria, după stațiunea Bichișciaba, caravana s-a oprit pentru perioada 15–21 august și la Jula pentru a face cunoscut localnicilor importanța colectării deșeurilor de surse de lumină.

Proiectul are alocat un buget de 1.6 milioane de euro din fonduri europene care vor fi investiți în producerea și amplasarea de containere specializate de colectare, precum și în construirea unei fabrici de reciclare a deșeurilor de becuri și tuburi fluorescente. Această fabrică, amplasată în Ungaria la Mezökövácsháza, va deservi cele două țări partenere ale proiectului.

Rita Păcaș

Ștefan Oroian va dezveli
o nouă sculptură la Jula

Primăria orașului Jula invită pe 19 august localnicii și turiștii din oraș la un eveniment cultural-artistic în centrul orașului balnear. Vineri, de la ora 17.00, în piața Kossuth va fi dezvelită sculptura lui Vigh Tamás, intitulată „Trecut și viitor”, creația artistică și activitatea sculptorului decedat fiind prezentate de artistul plastic ro-

mân Ștefan Oroian. Sculptura „Trecut și viitor” a sculptorului distins cu premiul Kossuth va fi dezvelită de primarul Julei, dr. Görgényi Ernő, de șeful departamentului de arte al Institutului Cultural Maghiar și Lectoratului de Arte Plastice, Prokai Gábor, și de maestrul Ștefan Oroian.

R.P.

Bichișciaba

Cursuri
de scriere
proiecte

Asociația Culturală Regională din Sudul Câmpiei Ungare, cu sprijinul Fondului Național Civil, organizează în septembrie, la Bichișciaba, un curs de scriere a proiectelor. La cursul de 40 de ore se pot înscrie membrii, reprezentanții organizațiilor nonprofit și alți interesați. Cursul pune accent pe cunoștințele practice, oferind pentru cursanți informații utile din domeniul proiectelor naționale și europene. Taxa de participare este 6500 forinți. Cursurile se vor desfășura între 2–23 septembrie, la Casa culturală Tégla din Bichișciaba, strada Orosházi nr. 32. Înscrierile se fac până la 25 august, prin e-mail la adresa kbm@t-online. R.P.

Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu

„O voce românească”

<http://roman.radio.hu>

Pași din trecut spre viitor

Într-o zi în care credincioșii ortodocși și catolici sărbătoresc deopotrivă Adormirea Maicii Domnului, reprezentanți ai comunității românești din Ungaria împreună cu prietenii lor, au dat curs invitației doamnei Ambasador *Irina Comaroschi* și a Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria, pentru a participa la lansarea albumului „Poveștile caselor. Români în Buda și în Pesta”.

Evenimentul a fost găzduit, nu întâmplător, de Muzeul de Istorie al Budapestei. Albumul, realizat într-o formă tipografică excelentă, a fost patronat de Excelența Sa Ambasadorul României la Budapesta, care în cei șase ani de misiune diplomatică a venit de nenumărate ori în întâmpinarea comunității românești pe care a înțeles-o și sprijinit-o. În cuvântul său a arătat că albumul dezvăluie o ipostază mai puțin cunoscută a Budapestei și este un „omagi

dicat conviețuirii culturilor și aduce în atenție pe românii care au trăit sau au trecut prin Budapesta. Aceștia au ridicat ctitorii culturale, spirituale și arhitecturale, care înfrumusețază și îmbogățesc patri-

moniul acestui oraș. În egală măsură, ei au contribuit la transmiterea către România a unor elemente de progres științific și social, acumulate într-o capitală europeană emancipată, deschisă, aflată mai aproape de alte centre recunoscute ca modele de cultură, civilizație și progres ale continentului, față de care românii, oriunde s-au aflat, au tânjit și s-au străduit să le cunoască și să le asimileze”. A mai adăugat: „Trecând dincolo de splendoarea exterioară și pătrunzând prin zidurile frumoaselor clădiri care stau și azi mărturie, albumul spicuiește doar câteva dintre poveștile acestor români, iar exemplul lor ne-a inspirat și va continua să ne inspire pe noi, cei de azi, pentru care traiul în diversitate și libertatea de expresie a identității trebuie să fie singura și naturala opțiune a spațiului comun european”. (Cont. în pag. a 11-a)

Despre ce „povestesc” casele unor români din Buda și Pesta?

Evocarea faptelor și evenimentelor ale unor epoci de altădată nu e sau nu ar trebui să fie numai luxul, pasiunea unui intelectual, ci și o necesitate de valorificare în contemporaneitate a tot ce servește drept învățătură din ceea ce ne-au lăsat marii noștri înaintași. Această pentru că fără cunoașterea bunurilor culturale, spirituale ale strămoșilor, fără o conștiință istorică, de apartenență la o anumită cultură și civilizație îți trăiești viața ca omul care și-a pierdut vederea. Vegetezi, dar nu trăiești o viață deplină, desăvârșită.

Spunem cu precădere că omul nu învață din trecut. Evident, sunt și excepții. Aceste excepții sunt reprezentate de intelectualii predestinați să conștientizeze condițiile unei vieți bogate în satisfacții și care vizează binele obștesc. Iată o carte care ne oferă oglinda unui

trecut din care putem învăța multe și diverse lucruri în caz că suntem predispuși, receptivi, adaptabili și

luptători rezistenți. Mă refer la cartea publicată în trei limbi (română, engleză și maghiară) de câteva zile de cunoscuta cercetătoare *Maria Berényi*: „Poveștile caselor. Români în Buda și în Pesta” (Budapesta, 2011).

Trei sunt, cred, ideile care se îmbină armonios și inseparabil în frumoasa și importanta carte împodobită de o mulțime de fotografii expresive și fermecătoare: 1. cel care are ambiția de a-și face un nume, o carieră plină, trebuie să realizeze opere durabile, să abordeze teme, probleme importante ale domeniului pe care îl cercetează; 2. mult mai important e ceea ce dai, oferi patriei tale, decât ceea ce primești de la patria ta; 3. valoarea, durabilitatea și receptivitatea socială a operelor realizate, eventual recompensa acestora.

(Cont. în pag. a 11-a)

Pe scurt...

MONEASA

În perioada 30-31 iulie a avut loc la Moneasa o întâlnire de lucru a Asociației Boramis – România, Asociația Culturală Română „Mihai Pardi” din Otlaca-Pustă și ABJC din Franța, ocazie cu care au fost discutate proiecte de viitor ale celor 3 asociații partenere, adresate în mod special tinerilor din comunitățile din care fac parte. Întâlnirea s-a finalizat prin participarea Asociației Boramis la Festivalul Clătitelor – Moneasa 2011, cu un stand reprezentativ unde au fost preparate și vândute clătite, având drept scop strângerea de fonduri pentru activități caritabile.

JULA

În dimineața zilei de 10 august, Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan* a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierească la Catedrala Episcopală din Jula, iar la finalul ei a primit grupul de pelerini din Parohia Jebel, din Arhiepiscopia Timișoarei, condus de preotul *Petru Garău*, care a efectuat un pelerinaj de două zile la parohii și biserici românești din Ungaria. În cadrul acestui pelerinaj, vizitatorii din România, însoțiți de preotul lor și părintele vicar *Pavel Ardelean* de la catedrala ortodoxă din Jula, au mai vizitat parohiile Chitighaz și Bichișciaba, iar în cea de a doua zi a pelerinajului au cercetat și parohia din Budapesta.

ALETEA

Primăria orașului Sântana și Aletea au în derulare proiectul „Vatra folclorică Elek-Sântana-Grăniceri”, proiect implementat prin programul de cooperare transfrontalieră Ungaria-România. Prima parte a proiectului desfășurată în iulie la Moneasa, s-a încheiat cu un frumos spectacol folcloric. Partea a doua se va încheia pe 20 august la Aletea, de asemenea cu un spectacol, care va începe la ora 15.00, pe scena în aer liber din spatele primăriei. Vor urca pe scenă dansatorii formațiilor: „Busuiocul” de la Sântana, „Bujorii” de la Grăniceri și formația de dansuri populare din Aletea.

JULA

Consiliul Local al orașului Jula a decis să nu primească apă fără arsen din Arad așa cum se realizează în restul localităților din județul Bichiș. Consilierii consideră că apa arădeană ar fi prea scumpă pentru julani, astfel mai bine vor transporta apă potabilă din fântânile proprii din Leucușhaz.

Sărbătoare dublă la Chitighaz

„Omul schimbat îl caută pe Dumnezeu, caută Biserica lui Cristos”

Biserica Baptistă din Chitighaz a îmbrăcat straie de sărbătoare în prima duminică a lunii august. Pe 7 august s-a ținut o dublă sărbătoare, un botez Nou-Testamental și sărbătoarea secerișului. **Petru Rotar** L-a urmat pe Domnul Isus în apa botezului, actul botezului fiind săvârșit de pastorul **Csaba Borzási**.

În fața numeroșilor credincioși bapțiști din localitate și din împrejurimi, **Petru Rotar** a depus o mărturie despre credința lui în Dumnezeu. Domnul Rotar a povestit că s-a născut într-o familie creștină ortodoxă, de mic copil a umblat la biserică după care a urmat o perioadă îndelungată când a abandonat orice lăcaș sfânt. Căsătorindu-se într-o familie de bapțiști, la zile de sărbătoare a mai dat pe la biserică baptistă din Chitighaz. În urmă cu cinci ani a fost solicitat de frații din comunitatea baptistă din Chitighaz să participe la o acțiune cu titlul „Mesagerii ziditori”, care are drept scop construirea de biserici în diferite părți ale lumii. A petrecut câteva săptămâni la Manchester, unde l-a primit pe Domnul Isus în viața lui, iar decizia definitivă a luat-o la sfârșitul anului trecut.

La eveniment au slujit corul și fanfara bisericii, iar Cuvântul Domnului a fost vestit de **Alexandru Bodor**, pastorul mai multor biserici bilingve din județul Bihor. Actul botezului a fost oficiat de către pastorul **Csaba Borzási**, care pentru prima dată a fost gazda și protagonistul unui asemenea eveniment ca și pastor.

– M-am pregătit cu emo-

ții pentru acest eveniment. Primul lucru din viața omului totdeauna aduce multe emoții. Te temi să nu lași candidatul în apă sau să nu-l scapi, să iasă toate bine. Dar ne-am rugat, Domnul a fost cu noi și toate au mers bine. A fost o experiență pozitivă pentru că am văzut viața unui om schimbat. Mărturia lui și bucuria din biserică au fost recompensă – ne-a mărturisit **Csaba Borzási**.

– Ați lansat încă odată un apel către cei care au fost prezenți ca să-L urmeze pe Domnul Isus. Care sunt speranțele Dumneavoastră?

– Sper ca să nu fie în zadar Cuvântul rostit, adică oamenii să ia în serios Cuvântul lui Dumnezeu și mesajul acesta. Sper că Duhul lui Dumnezeu va lucra în inimile tuturor care au fost prezenți și au auzit predica și mesajul, nu numai cei din afară, dar și copiii care au crescut aici sau adulții care frecventază de ani buni biserica. Sper că va veni vremea curând când și ei se decid ca să se alăture bisericii și în urmarea lui Cristos.

– Ați spus că a fost bine să vedeți cum se schimbă viața unui om când își predă viața în mâna Domnului. Ce v-a convins pe Dumneavoastră că această per-

soană și-a schimbat viața cu adevărat? Cum poate să se convingă un pastor despre acest lucru?

– În primul rând, prin vorbire. Îi pun întrebări să văd cum gândește, cum trăiește și se văd și roadele credinței în viața lui. O viață schimbată se recunoaște. Omul schimbat se comportă altfel. Nu se încrede în El, ci se încrede în Dumnezeu, îl caută pe Dumnezeu, caută Biserica lui Cristos. Asta se vede în viața fratelui nostru botezat.

– După-masă are loc Sărbătoarea Secerișului. Ce înseamnă această sărbătoare?

– Sărbătoarea Secerișului de obicei o sărbătorim vara, însă vremea secerișului spiritual este în mâna Domnului. Sărbătorind Sărbătoarea Secerișului ne aducem aminte de cuvintele Domnului Isus că secerișul este deja aici, numai să ne rugăm pentru lucrători în Secerișul Domnului și să mulțumim pentru bogăția pe care ne-a dat-o Cristos în viața noastră și pe plan spiritual.

După botez a urmat rugăciunea de binecuvântare și urările de bine din partea bisericii și celor adunați. Chitighăzenii l-au avut în mijlocul lor pe pastorul **Alexandru Bodor**, care are contacte cu biserici baptiste românești din Ungaria din anul 1989 și pe care le poartă mereu în rugăciune.

– Eu am cunoscut ceva din auzite despre bisericele baptiste românești din Ungaria și întotdeauna am dorit să iau legătura cu ele, să le vizitez, mai ales că am crescut în condiții în care am învățat de mic și limba maghiară și limba română, și m-am gândit că m-aș descurca foarte bine aici unde se vorbesc ambele limbi. N-am avut posibilitatea să trec granița până după Revoluție, pentru că nu mi s-a aprobat pașaportul. M-am bucurat când am avut posibilitatea să vin să-i cunosc pe frați,

Foto: David Rus

să ne reînnoim legăturile cu frații. De mai mulți ani de zile îi port în inimă, mă rog pentru ei, pentru păstorii bisericilor, pentru frați, ca Dumnezeu să-i ajute să fie în țara asta o lumină, o mărturie pentru Isus Cristos, pentru Evanghelie, pentru Împărăția lui Dumnezeu. Doresc ca prin ei și alți români care sunt aici să-L cunoască pe Domnul. Oamenii care cunosc ambele limbi, pot să fie unelte în mâna Domnului, prin care Evanghelia poate să ajungă și la cei care vorbesc românește, și la cei care vorbesc ungurește.

– Spuneți că și în România aveți biserici unde predicați în ambele limbi. Cum se desfășoară un asemenea serviciu divin? Cum sunt comunitățile pe care le păstoriți Dumneavoastră?

– Este interesant. Nu facem întotdeauna după un șablon, facem serviciul în așa fel încât să nu fie plictisitor și să fie imprevizibil. De multe ori când trebuie să predic Cuvântul lui Dumnezeu știu că trebuie să predic în amândouă limbile, fac așa: o idee o predic în românește și o traduc pe scurt în ungurește, apoi continui cealaltă idee în ungurește și o traduc în românește, așa intercalat ca toți să fie atenți și toți să înțeleagă Cuvântul lui Dumnezeu. Predic în amândouă limbile ca nimeni să

nu zică în Ziua Judecării că „n-am înțeles Cuvântul lui Dumnezeu”. Mă bucur că Dumnezeu mi-a dat acest har și am posibilitatea să chem pe oameni la Dumnezeu, să-L fac pe Domnul Isus cunoscut tuturor oamenilor. Colaborarea între noi, între frați, este un exemplu de conviețuire între două națiuni, între popoare, care vorbesc două limbi și totuși se înțeleg și se iubesc ca frați.

– Vă rog să adresați și un scurt mesaj către cititorii noștri!

– Am un sentiment de românism în mine și îmi pare bine dacă cineva dorește să își păstreze limba și identitatea până la capătul vieții. Nu asta ne duce în Rai, dar ne face să nu ne călcăm în picioare și să nu ne schimbăm identitatea după condițiile în care trăim. Doresc ca românii din Ungaria să nu uite limba română, limba dulce românească și să se roage lui Dumnezeu, să-L laude pe Dumnezeu în limba lor, pentru că Dumnezeu știe toate limbile. Dumnezeu să binecuvânteze pe toți românii și Dumnezeu să-i binecuvânteze cu o viață creștină adevărată.

Serviciul divin special s-a încheiat cu Cîna Domnului, la care a luat parte și cel mai nou membru al Bisericii.

Anamaria Brad

Slujba Sfântului Maslu la biserica din Micherechi

Biserica ortodoxă română din Micherechi adună în fiecare an credincioșii de sărbătoarea *Adormirii Maicii Domnului*, la slujba Sfântului Maslu. Anul acesta, Taina Sfântului Maslu s-a săvârșit în după-masa zilei de duminică, 14 august. La Taina Sfântului Maslu au slujit preotul paroh *Ioan Bun*, ginerele său *Cristian Sasu*, preot în parohia Mergingel, din jude-

țul Sibiu, protopopul *Aurel Becan* și preotul *Teodor Vid*, secretar eparhial la Episcopia din Jula. Atât bătrânii cât și tinerii, atât femeile cât și bărbații, atât cei sănătoși cât și cei bolnavi, atât cei fericiți cât și cei aflați în suferință, atât cei care cer cât și cei care mulțumesc, au pășit duminică pragul bisericii din Micherechi pentru a afla bucuria, alinarea, izbăvirea

sau mulțumirea sufletească. „În Taina Maslului se împărtășește credinciosului bolnav în chip nevăzut

Parastas la capela ortodoxă din Crâstor

În Duminica a VIII-a după Rusalii, Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan* s-a aflat în mijlocul credincioșilor ortodocși români din Parohia Crâstor, din Protopopiatul Dobrițan, unde a săvârșit Sfânta Liturghie și slujba Parastasului, împreună cu preotul paroh *Alexandru Șereș* și cu arhidiaconul *Claudiu*, potrivit Biroului de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

Despre o viață bisericească organizată la Crâstor se poate vorbi din a doua jumătate a secolului XVIII, când românii din această localitate aveau o biserică de lemn, care a rezistat până la anul 1900. După acest an, slujbele au fost ținute într-o sală din școala confesională, până în 1943, când a fost amenajată o capelă, ce fusese cumpărată de la bapțiștii din comună și care funcționează, cu mici adaptări și restaurările necesare, până în ziua de azi. Din anul 1936, preot paroh la Capela românească din Crâstor a fost pentru o perioadă de 55 de ani Părintele Roman Mișcuția, născut la Jula, în 1915, într-o familie numeroasă, cu 11

copii, iar unul dintre frații săi a fost tot preot, la Parohia din Chitighaz.

În prezența membrilor familiei și a altor credincioși, la finalul Sfintei Liturghii, Preasfințitul Părinte Episcop *Siluan* și soborul slujitor au făcut slujba Parastasului pentru Părintele Roman Mișcuția, acest vrednic slujitor al altarului, care a păstorit cu credincioșie, vreme de atâția ani, pe românii ortodocși din Crâstor. Întâlnirea de suflet de la Crâstor s-a terminat printr-o agapă comună, oferită credincioșilor de urmașii Părintelui Roman Mișcuția, pentru odihna sufletului său.

harul tămăduirii sau ușurarea durerii trupești, al întăririi sufletești și al iertării de păcatele rămase după mărturisire, prin ungerea cu untdelemn sfințit, însoțită de rugăciunile preoților. Practicarea ei în timpul apostolilor, deci provenirea ei prin apostoli de la Hristos însuși, e atestată în Epistola lui Iacov: »De este cineva bolnav, să cheme preoții bisericii și să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn în numele Dom-

nului. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și-l va ridica pe el Domnul, iar de va fi făcut păcate se vor ierta lui« (5,15)”, a cuvântat, printre altele, preotul paroh în predica sa de la sfârșitul Sfântului Maslu. În încheiere, preotul *Teodor Vid* a susținut un *cuvânt de învățătură* despre însemnătatea și importanța fundamentală a acestor Sfinte Taine în viața oamenilor.

Anca Butar

Adunarea anuală a Oastei Domnului la Caransebeș

În ziua de 14 august, cu binecuvântarea *PS Lucian*, Episcopul Caransebeșului, a avut loc adunarea anuală a Oastei Domnului în Catedrala Nouă din Caransebeș. La această manifestare duhovnicească, pr. Marian Mărcuș a invitat și un grup de credincioși din adunarea Oastei Domnului din Micherechi. La program a fost invitat și tenorul *Costel Busuioc* din Timișoara și alți ostași de pretutindeni.

Colțul școlarilor

Pe 1 septembrie
începe școala!

Potrivit structurii noului an școlar publicată în Monitorul Oficial, anul școlar 2011/2012 va începe pe 1 septembrie și va avea, asemănător cu cel din anul trecut, 183 de zile de cursuri, elevii urmând să încheie cursurile pe 15 iunie 2012. Prima vacanță va fi cea de toamnă, care va începe pe 29 octombrie și va dura până pe 7 noiembrie, ultima zi de școală înainte de vacanță va fi vineri, 28 octombrie, iar elevii vor relua cursurile luni, 7 noiembrie.

Vacanța de iarnă va dura, la fel ca și anul tre-

cut, 12 zile. Elevii vor sta în vacanță din 22 decembrie până pe 2 ianuarie 2012, deci cursurile vor fi reluate marți, 3 ianuarie 2012. Primul semestru al anului școlar 2011/2012 se va încheia pe 13 ianuarie. Vacanța de primăvară va avea loc în perioada 5-9 aprilie 2012. Examenele de bacalaureat se vor desfășura în perioada 4 mai și 29 iunie 2012. Semestrul al doilea se va încheia pe 15 iunie, iar pentru elevii școlilor medii și a liceelor anul școlar va dura până pe 3 mai 2012.

Ana Cioca

Alexandra Stan
va cânta la Micherechi

Artista de origine română, Alexandra Stan, va concerta pentru tinerii din Micherechi, conform informațiilor primite de la întreprinzătorul Roland Ruja. După ce a cucerit topurile internaționale cu piesa „Mr. Saxobeat”, cântăreața din Constanța a primit Discul de Platină în Italia intrând puternic pe piața internațională muzicală. Pe YouTube, videoclipul oficial al piesei „Mr. Saxobeat” a depășit 63 de milioane de vizualizări. Potrivit datelor asigurate de Dj Tomuța, cântăreața a fost invitată să susțină un concert pentru acest sfârșit de săptămână la Micherechi. Până la încheierea ediției noastre, data și locul concertului au fost încă nestabilite. Cu amănunte vom reveni.

A.C.

O carte
pe săptămână

Margery Williams

Iepurașul de catifea
sau Cum prind viață jucăriile

Editura Cartea Copiilor a lansat recent în premieră în România una dintre cele mai apreciate cărți pentru copii din toate timpurile, „Iepurașul de catifea”, semnată de autoarea britanică Margery Williams. Având ca subtitlu „Cum prind viață jucăriile”, povestea se conturează în jurul unui iepuraș, a cărui mare dorință este să devină adevărat. Încă de la prima sa publicare, în 1922, cartea s-a bucurat de succes, devenind una dintre poveștile clasice citite de generații de părinți și copii.

Ce se întâmplă cu jucăriile pe care le-am iubit când eram copii? Unde se duc, de ce dispar în tăcere când nu mai avem nevoie de ele, lăsându-ne doar amintirile fericite ale copilăriei, bine ascunse în memorie, încât abia la maturitate le descoperim și le înțelegem? Povestea „Iepurașul de catifea” ne spune că jucăriile pot să prindă viață și să devină adevărate. E doar o poveste, desigur, dar de ce să nu îndrăznim să credem în ea? Copiii o fac fără ezitare și, dacă sufletele noastre de adulți au nevoie de puțin curaj, putem să ne ținem băiețelul sau fetița de mână în timp ce le citim această carte.

„Oare ce înseamnă să fii adevărat? Întrebă iepurașul într-o dimineață, pe când

stăteau amândoi ascunși într-un colț mai liniștit, știind că, în scurt timp, dacă va veni să facă ordine în cameră. Înseamnă să ai în tine ceva care face zgomot și un arc cu chei? Nu lucrurile din care ești alcătuit te fac să fii adevărat, răspunde Căluțul de piele. Pur și simplu, ți se întâmplă la un moment dat. Când un copil te iubește mult, mult timp, și nu numai pentru că vă jucați împreună, ci pentru că te iubește cu adevărat, atunci devii și tu adevărat. Și doare? Întrebă Iepurașul. Uneori, răspunde cu blândețe Căluțul de piele, care era întotdeauna sincer. Dar, când devii adevărat, nu te superi dacă te doare puțin.”

Margery Williams (22 iulie 1881-4 septembrie 1944) este autoarea a numeroase cărți pentru copii și adolescenți, iar cea mai cunoscută, „Iepurașul de catifea sau Cum prind viață jucăriile” (*The Velveteen Rabbit or How Toys Become Real*), a devenit una dintre acele povești clasice citite și iubite de generații de părinți și copii.

Născută la Londra, Margery Williams a dobândit pasiunea pentru literatură de la tatăl ei, care credea că o bună educa-

ție nu se poate face doar cu ceea ce oferă, în mod inevitabil limitat, școala, ci mai ales prin stimularea imaginației și creativității fiecărui copil, iar lectura o considera mijlocul ideal pentru acest lucru.

Scriind mai târziu literatură pentru copii, Margery Williams își amintea adesea de dragostea și atenția părintelui său, de amestecul de sensibilitate și umor cu care le însoțea, pe ea și sora ei mai mare, în descoperirea minunatelor întâmplări din fiecare nouă carte de povești. Ideea că jucăriile au o viață a lor și că depind de dragostea pe care le-o poartă copiii a fost o parte din modul în care Margery Williams vedea lumea: „Scriind despre jucării, mi-am amintit de copilăria mea, și neuitatul meu iepuraș Tubby sau căluțul de piele cu care mă jucam parcă au căpătat din nou viață.”

Succesul pe care l-a avut „Iepurașul de catifea”, chiar de la prima publicare, în 1922, vine din faptul că povestea ajunge deopotrivă la inima părinților și a copiilor. Fiecare copil are o jucărie pe care o iubește din tot sufletul și fiecare părinte vede în atașamentul copilului său față de un iepuraș sau ursuleț, care devin adevărați membri ai familiei, o parte din propria copilărie.

Agnes Keszeg este o tânără ilustratoare din Cluj, care colaborează de mulți ani cu numeroase edituri și reviste din România și Ungaria. A obținut, în 2009, Marele Premiu al concursului „Para de Aur” (Aranyvackor) din Budapesta. În afară de ilustrația de carte, se ocupă cu aceeași pasiune și de designul vestimentar și crearea de bijuterii.

„Iepurașul de catifea sau Cum prind viață jucăriile”, carte recomandată copiilor între 3 și 11 ani, este disponibilă pe site-ul editurii www.cartecopii.ro.

Tabără de iconografie și învățare a limbii române la Jaca

În perioada 8–18 august, în organizarea parohiei din Jaca, reprezentată prin părintele *Cosmin Pop* și preoteasa *Ecaterina Pop*, cu un sprijin financiar de la Fondul „Wekerle Sándor” din Budapesta și al Asociației „Pentru viitorul localității Jaca”, s-a desfășurat cea de-a IV-a ediție a Taberei de iconografie și în-

vățare a limbii române. La tabără a participat un număr de aproximativ 20 de elevi din clasele I–VIII, din localitățile Jaca și Furta, care sub îndrumarea părintelui *Cosmin Pop* în fiecare zi până la prânz au învățat meșteșugul pictării icoanelor pe sticlă, la Căminul cultural din Jaca, iar după-amiază au deslușit

tainele învățării limbii române, la Castelul Rhédey, împreună cu preoteasa *Ecaterina Pop*. Icoana pe sticlă este, prin excelență, o icoană țărănească, ce ascunde o multitudine de influențe, expresii și stiluri asimilate, trăite și așezate pe suprafața de lemn, sticlă, pânză sau piatră, în diferi-

te zone și diferite momente ale istoriei țaranului cu un duh aparte. Aceleași sentimente profunde au încercat și participanții la această tabără de vară să le surprindă în icoanele pe care le-au realizat sub îndrumarea părintelui. Pe lângă pictarea icoanelor, copiii au învățat și despre Vechiul și Noul Testament, despre Iisus, Maica Domnului și despre sfinții pe care i-au zugrăvit în cele trei icoane pe care au trebuit să le picteze pe parcursul taberei. Stând de vorbă cu părintele *Cosmin Pop*, acesta a mărturisit că prin discuțiile cu copiii descoperă lucruri pe care aceștia nu le știau și că nădăjduiește să-i apropie de Dumnezeu și prin modul în care este organizată tabăra, pentru că în tabără învață despre sfinți, merg duminica la slujbă, iar în încheiere vor face și un pelerinaj la o mănăstire, chiar dacă tinerii sunt de diferite confesiuni.

– Se vede în sufletul fiecărui copil fărămă de frumusețe cu care Dumnezeu l-a înzestrat. Asta ne dă și nouă foarte mult curaj, celor ce suntem părinți pentru copiii pe care îi avem în grijă în tabără. Ne ajută să ne reîntoarcem la acea sfințenie și curăție a tineriei, la acea candoare, la acea nevinovăție, la acea deschidere totală față de Hristos. De aceea, deși venim acasă foarte obosiți din tabără, venim și încărcăți sufletește, bucuroși de faptul că acești copii ne ajută să ne întoarcem la copilăria frumoasă și curată. Cultivând simțul admirației la copii, ei vor ajun-

ge să-i admire pe profesori, vor ajunge să admire Biserica, vor ajunge să admire o icoană, sau să admire Sfânta Liturghie, vor ajunge să admire Cuvântul lui Dumnezeu etc.

Pentru a picta o icoană este nevoie de mult timp și multă răbdare. Copiii care au venit anul acesta pentru prima dată la tabără se vede că nu prea au răbdare când nu reușește ceva. Dar pentru a ieși un desen frumos și o pictură fină trebuie să învețe să aibă în primul rând răbdare, îndelungă și bucuria de a crea. Pentru că aici fac niște lucruri care-i fac să fie mândri de ei și care-i bucură pe părinți și pe cei ce vor privi aceste icoane. Aici, la tabără, ne rupem de lume, pentru că lumea în care trăiesc acești copii este o lume adeseori viciată de internet, de televizor, iar noi rupem copiii de mediul nociv în care trăiesc o mare parte din timp și îi ducem într-o altă lume, ne-a mărturisit părintele *Cosmin Pop*. Vernisajul expoziției de icoane pe sticlă, realizate în tabăra de la Jaca, a avut loc în data de 18 august, la Castelul Rhédey. Ca o răsplată pentru activitățile efectuate în această tabără, în data de 22–23 august, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop *Sofronie* al Oradei și cu sprijinul Părintelui Stareț *Mihail Tărau*, copiii de la tabăra de iconografie și limba română de la Jaca, însoțiți de îndrumătorii taberei, dar și de părinții lor, vor efectua o excursie la Mănăstirea Iz-buc din Episcopia Oradei.

Anca Butar

Tabără de dansuri populare la Micherechi

O vacanță de vară în pași de dans au propus tuturor copiilor și tinerilor din Micherechi, iubitori ai dansului popular, și anul acesta organizatorii taberei de dansuri. Activitățile pregătite de organizatori au vizat, pe lângă cursurile de inițiere în dansurile populare, întâlniri cu solistul de muzică populară și consăteanul lor, tânărul *Grigore Poiendan*, care i-a învățat și câteva cântece pe care copiii le-au cântat cu drag. Dansul popular, prin varietatea sa, prin tradiție și sentiment, este expresia fiecărui colț de țară, sau a fiecărui sătuleț în parte cu obiceiurile, oamenii și cul-

tura lui. Pe alocuri uitate de cei mai mulți tineri, dansurile populare ard în inimile bunicilor și străbunicilor. De aceea, dansurile populare nu au voie să dispară. Acesta este și mesajul taberei de dansuri de la Micherechi, care în fiecare an încearcă în cele câteva zile de tabără să aprindă o mică scânteie în inima copiilor din sat. Copii sau adulți, ne simțim bine când ascultăm muzica preferată sau când dansăm pe ritmuri îndrăgite. Prin dans învățăm cum să ne coordonăm mișcările, ne putem exprima... într-un cuvânt ne simțim bine. Tocmai de aceea, se creează și acest

program, care s-a desfășurat între 8–12 august, într-un mediu familiar și sub asistența profesorului de dans cu experiență în dansurile de la Micherechi, *Patyi Zoltán*. Programul taberei s-a adresat și copiilor din alte localități românești din Ungaria, de aceea la tabără au participat aproximativ 40 de tineri, dar nu numai copii din Micherechi ci și copii din Jula. Pe perioada taberei, tinerii au învățat dansuri populare din Micherechi și Aletea și au acumulat un repertoriu de mai multe cântece populare, cunoscute și îndrăgite de românii din Ungaria. A.B.

Familii românești din Jula în excursie la Arieșeni

Autogovernarea Românească din Jula a organizat la sfârșitul săptămânii trecute o excursie turistică în Munții Apuseni, la Arieșeni. Familiile românești din Jula au descoperit frumoasele peisaje din Munții Apuseni, care reprezintă una din cele mai interesante destinații turistice din România. Pe lângă relieful carstic variat (Groapa Ruginoasă, cascada Vârciorog) membrii grupului au avut posibilitatea să ia parte la slujba ortodoxă săvârșită în biserica din satul Arieșeni. Grupul românesc din Jula a ajuns în Arieșeni după ce rezervase din timp cazare la cabana Vârtop, care se află lângă pârtia de schi din stațiunea

Foto: Beata Condoroș Szöllösi

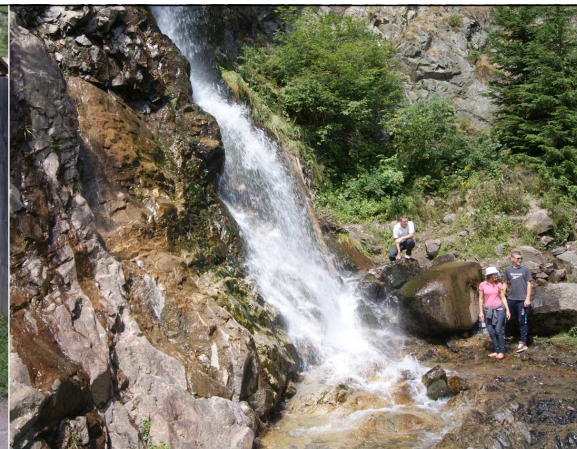

turistică. „Am plecat în excursie vineri, pe 12 august și ne-am întors duminică. Am avut un program liber, ceea ce a însemnat că am organizat excursii la fru-

musețile ascunse, la Groapa Ruginoasă, la Cascada Vârciorog, am fost în munții din împrejurimi și am făcut drumeții. Groapa Ruginoasă se află la câțiva ki-

lometri de Arieșeni, am avut de mers până acolo aproximativ 20 de minute. A meritat să facem acest traseu pentru că am avut ocazia să vedem un fenomen

natural interesant și impresionant. La Cascada Vârciorog ne-am oprit la aerul curat fiind impresionați de căderea de apă de 15 metri înălțime. Grupul din Jula, alcătuit din 26 de persoane s-a simțit foarte bine în aceste trei zile de vacanță. Autogovernarea românească din Jula, prin organizarea acestei excursii a dorit să ofere un weekend mai liber de relaxare și recreare pentru familiile românești din Jula. În același timp am dorit să le oferim familiilor posibilitatea de ași dezvolta spiritul de prietenie”, ne-a mărturisit dr. Gheorghe Ruja, vicepreședintele Autogovernării Românești din Jula. A.C.

Tradiții populare bănățene pe scena Chitighazului

Ediția a V-a a Festivalului Pogăcițelor de la Chitighaz a invitat pe scenă mai multe echipe de dansuri populare românești din România, echipele fiind din localitățile românești înfrățite cu Chitighazul: Socodor, Chișineu-Criș și Bistrița, dar și din Buziaș, localitate din județul Timiș cu care se plănuiește înfrățirea în viitorul apropiat. Ansamblul Folcloric „Izvoarașul” din Buziaș s-a aflat pentru prima dată în Ungaria. Despre activitatea echipei am stat de vorbă cu directoarea Casei de Cultură din Buziaș, **Liliana Savu Badea**.

– Am venit cu mare drag la Chitighaz, împreună cu Ansamblul Folcloric „Izvoarașul”, la invitația organizatorilor. Festivalului Pogăcițelor. Ansamblul folcloric a prezentat pe această scenă un spectacol ce reprezintă tradiții și obiceiuri bănățene. În prima parte am prezentat un moment care marchează intrarea fetei în joc, sigur că cu tot ceea ce înseamnă pregătirea fetei pentru a fi scoasă la joc, la hora satului. Asta înseamnă că părinții trebuiau să îi pregătească zestrea. Cine a fost atent să urmărească

mersul spectacolului, pașii pe care i-au făcut dansatorii în spectacol, a putut vedea cum se spală fuiorul, cum se melitează, cum se țese pânza, ca fata să aibă pregătită zestrea. Exact așa cum am văzut în expoziția chitighăzeană din Casa de Cultură, cum tinerii, mireasa și mirele primesc zestrea atunci când se căsătoresc, tot așa am vrut și noi să aducem în scenă anumite obiceiuri. Și așa cum am spus, fata ca să poată să iasă la horă, trebuie să fie pregătită. Această intrare a fetei în joc, pe lângă faptul că pri-

mea zestrea în obiectele care erau necesare în casă, mai primea și salba cu banii de aur. Apoi, am trecut la alte momente din viața comunității, am punctat începând din perioada sărbătorilor de iarnă, unde a fost jocul caprei, apoi a fost acel bocănit al cerbilor. Au mai avut loc șodomăniile la hora satului, pe urmă este jocul propriu-zis, unde au putut fi aduse în scenă foarte multe jocuri, cum au fost jocul salbelor, mazărica mare, mazărica mică, duba, leuca, brăul bănățean, ardelenele bănățene și alte jocuri. Aceasta este o mică parte a ceea ce înseamnă tradițiile, obiceiurile și jocurile noastre din Banatul de Câmpie, de unde venim noi.

Avem marea bucurie să lucrăm cu unul dintre cei mai mari regizori pe care îi are România, cu maestrul coregraf **Milosav Tatarici**, maestru coregraf care lucrează și la Ansam-

blul Profesionist Banatul din Timișoara, de asemenea este invitat la foarte multe formații profesionale din țară, cum este Târgu-Mureș, Suceava, Sibiu etc. Noi avem marea bucurie că din 1976 se lucrează la Buziaș cu acest om minunat care are 80 de ani, dar care jucând parcă ar avea 50 de ani.

– Organizatorii v-au prezentat pe scenă ca și oaspeți din una dintre locali-

tățile înfrățite cu Chitighazul. Înseamnă că și Buziaș se înfrățeste cu această localitate?

– De abia de anul acesta, când am avut întâlnirea oficială la primăria din localitate, doamna primar Kalcsó și-a exprimat dorința ca de acum înainte aceasta să fie deja o punte de legătură între Buziaș și Chitighaz. Nu poate decât să ne bucure această inițiativă. Rita Pătaș

Pași din trecut spre viitor

(Urmare din pag. a 5-a)

Moderatoarea evenimentului, cercetătoarea *Emilia Martin* a mulțumit doamnei ambasador pentru sprijinul acordat comunității românești de-a lungul celor șase ani de misiune diplomatică și pentru apariția acestui album. A precizat totodată că acesta este al 11-lea volum semnat de Maria Berényi și este rezultatul unei munci de cercetare de peste două decenii. La eveniment a fost prezent *Gheorghe Petrușan*, distinsul profesor al Catedrei de limba română de la Seghedin, care timp de 4 decenii a fost îndrumător al intelectualilor români din Ungaria. A precizat că evo-

lucarea faptelor și evenimentelor epocilor trecute nu ar trebui să fie numai luxul, pasiunea unui intelectual, ci și necesitatea de valorificare în contemporaneitate a tot ce servește drept învățătură din ceea ce ne-au lăsat marii noștri înaintași: „Pentru că fără cunoașterea bunurilor culturale, spirituale ale strămoșilor, fără o conștiință istorică, de apartenență la o anumită cultură și civilizație îți trăiești viața ca omul care și-a pierdut vederea”. Distinsul profesor a subliniat meritul incontestabil al autoarei pentru că în urmă cu două decenii a redescoperit și a adus în discursul științific și politic, prin căr-

țile și studiile sale, rolul pe care Emanui Gojdu l-a jucat în viața românilor din Ungaria în secolul al XIX-lea și imensa contribuție a macedoromânilor și românilor în Regatul Maghiar și Imperiul Habsburgic. În încheiere a remarcat valoarea simbolică a plăsmuirii volumului al cărui semănător a fost Irina Comaroschi, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al României la Budapesta. Sămânța a căzut într-un sol roditor, cultivat cu sânguința și tenacitatea binecunoscute ale Mariei Berényi, în ajutorul căreia au venit în calitate de redactor, *Emilia Martin*, ca lectori, *Mihaela Bucin* și

Tiberiu Herdean, nu în ultimul rând, tânăra artistă *Emilia Nagy*, care i-a dat volumului o formă artistică impecabilă, fiind astfel și un model de colaborare, chintesența realizării unei opere valoroase.

Cercetătoarea Maria Berényi a mulțumit doamnei ambasador pentru sprijinul dat și a acordat din partea Societății Culturale a Românilor din Budapesta „Diploma de membru de onoare” pentru promovarea culturii românești și editarea volumului.

Doamna ambasador a mulțumit și a precizat că tot ce clădim rămâne mărturie generațiilor viitoare, iar casele nu vorbesc de-

cât prin oameni. Cu acest prilej a anunțat că s-a pornit proiectul realizării unui vis secular al românilor din Budapesta: acela de a avea din nou o biserică. Proiectul pornit este sprijinit de ambele state, maghiar și român, iar pentru realizarea sa va fi nevoie de efortul fiecăruia dintre noi. Iată deci o casă care va povesti în continuare. Cartea este și un prilej de meditație pentru cei care astăzi suntem membrii comunității românești din Budapesta și Ungaria: zestrea trecutului nostru ne îndreptățește să fim mândri și ar trebui să fim mai încrezători în viitorul nostru, să învățăm din lecția înaintașilor. G.E.E.

Despre ce „povestesc” casele unor români din Buda și Pesta?

(Urmare din pag. a 5-a)

Este un merit incontestabil al autoarei faptul că cu vreo două decenii în urmă a „redescoperit” și a adus în discursul științific și politic prin trei cărți voluminoase și un mare număr de studii rolul pe care Emanui Gojdu l-a jucat în viața românilor din Ungaria în prima parte a secolului al XIX-lea. Din cărțile Mariei Berényi putem cunoaște și imensa contribuție pe care membrii neamului de macedoromâni și a urmașilor lor români au adus-o atât la reedificarea Imperiului Habsburgic, implicit a Regatului Maghiar după devastările otomane, cât și la susținerea și subvenționarea vieții culturale a românilor de aici într-o perioadă determinată de devenirea lor națională, de încheiere într-o naționalitate și, cu ceva mai târziu, în națiune culturală, conlucrare, participare fără de care mișcarea națională a epocii Luminilor, Școala Ardeleană și rolul ei hotărâtor în trezirea la conștiință națională a românilor de pe ambele părți ale Carpaților ar fi constituit un proces mult mai îndelungat. La acea dată, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și prima parte a secolului al XIX-lea, Imperiul Habsburgic, prin

poziția sa favorabilă în centrul Europei, prin structura lui politică determinată de prosperitate economică și culturală, oferea o zonă optimă pentru valorificarea iscusinței de comercianți și oameni de afaceri care erau macedoromânii. S-au descurcat însă cu dibăcie nu numai în lumea oamenilor de afaceri, ci și în lumea adoptivă poliglotă și multiculturală, după cum au excelat și în cultivarea științei și a artelor, în lupta pentru supraviețuire, grație mentalității lor tolerante față de aliteritate, de istețimea cu care au știut să se integreze și să coabiteze cu o mulțime de entități naționale fără să o abandoneze pe a lor, dimpotrivă, din macedoromâni sau aromâni aici devin români veritabili. De fapt, cartea în discuție e o sinteză sumară, dar tocmai de aceea potrivită pentru a se adresa unui public mai larg și, bineînțeles, tineretului școlar (utilizabil și ca manual auxiliar). Macedoromânii, respectiv româanii descendenți din această ramură a neamului românesc au constituit, probabil, cea mai recunoscută și dăruitoare comunitate națională dintre cca. cele 13 etnii ale Imperiului Habsburgic și ale Monarhiei Austro-Ungare.

Cu alte cuvinte, proporțional au adus o mai considerabilă contribuție la construirea și propășirea patriei comune decât multe alte etnii. Dacă mai adăugăm și aportul extrem de important al nemților, evreilor și al celorlalte minorități la izgonirea turcilor din Ungaria și Transilvania, respectiv la refacerea acestei părți ale Imperiului, e lesne de văzut de ce au vorbit popoarele conlocuitoare despre o patrie comună și la propriu și la figurat. Acest edificiu imaginar ar fi trebuit să devină o adevărată patrie comună, cu o egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor, popoarelor, pentru ca să poată deveni pentru toți fiii ei o patrie mai convenabilă. Emanui Gojdu putea să spună încă, în 1861, fiind criticat de un român de dincolo de Carpați, că: „Eu m-am născut în Ungaria, dezvoltarea și toată fericirea mea (și când zic fericire, nu înțeleg starea prezentă, căci aceasta nu e fericire pentru mine) am de a o mulțumi nației maghiare... Patria mi-o iubesc nemărginit, și pentru bunăstarea ei sunt gata în tot momentul a-mi sacra [sacrifică] viața...” Adevărul este că nu Gojdu a trădat interesele națiunii sale, chiar dacă, constrâns de

împrejurări, a fost nevoit să facă unele concesii, ci patria iubită devenise mai târziu o „mamă vitregă” pentru etniile nemaghiare. Numai la câțiva ani de la moartea lui Gojdu, în 1879, este aprobată legea învățământului elaborată de ministrul Augustin Trefort, prin care se introduce obligativitatea predării limbii maghiare în toate școlile din Austro-Ungaria (în partea lăsată pe mâna Ungariei). Minoritățile văd în acest act o tendință de maghiarizare. Încep, de fapt sunt reluate, cu alte mijloace, luptele interetnice din 1848, care au să se țină lanț până la prăbușirea din 1918 a Monarhiei Austro-Ungare, despre care mulți vorbesc și azi cu nostalgie la noi. Rămâne încă de văzut și decis dacă marile conglomerate de națiuni sau statele naționale oferă un cadru mai potrivit pentru o viață socială decentă și păstrarea identității naționale deopotrivă.

Cartea Mariei Berényi ne prinde de mână la sfârșitul secolului al XVIII-lea și ne perindă prin casele celebrităților românilor din Buda și Pesta până la sfârșitul lungului secol XIX, de fapt până la sfârșitul Imperiului preferat odinioară de mulți români, prezentând marile lor performan-

te economice și culturale. „Poveștile” autoarei se deapănă în jurul caselor, mai bine-zis palatelor din centrul Pestei și, într-o mică măsură, Tabán-ul din Buda de demult. Cei care au să țină cu ea și doresc să afle în câteva ore bogăția patrimoniului cultural lăsat drept zestre pentru urmași, nu se vor înșela și își vor așeza cartea pe raft cu o mândrie națională întemeiată.

În sfârșit, să remarcăm semnificația simbolică a plăsmuirii volumului semnat de Maria Berényi. Semănătorul a fost *Ireny Comaroschi*, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Ungaria (între anii 2005–2011), președinte al comitetului de patronaj. Sămânța a căzut într-un sol roditor, cultivat cu sânguința și tenacitatea binecunoscute ale Mariei Berényi. În ajutorul ei au venit *Emilia Martin*, în calitate de redactor, *Mihaela Bucin* și *Tiberiu Herdean* ca lectori, *Vajna Tünde*, *Ana Scarlat*, *Barna Bucin* și *Vlad Marinescu* și, nu în ultimul rând, tânăra artistă *Emilia Nagy*, care îi dă volumului o formă artistică impecabilă, oferind un veritabil model de colaborare, chintesența realizării unei opere valoroase.

Gh. Petrușan

Libertatea Noastră, anul IV, nr. 2, 14 ianuarie 1954

LIBERTATEA Noastră

ORGANUL UNIUNII CULTURALE A ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Anul IV. Nr. 2.

6 PAGINI 50 fill.

Joi, 14 Ianuarie 1954

Libertatea Noastră și Vocea Tineretului au împlinit trei ani de activitate

«Cu apariția *Libertății Noștre* începe o epocă nouă în viața Românilor din Ungaria. Acest ziar va fi organul de luptă al Românilor din țară în marea muncă a construirii socialismului.»

«Sunt conștienți, că apariția acestui ziar redactat în limba română a produs o bucurie unanimă între toți membrii Partidului și în rândurile muncitorilor cinstiți și va fi o nouă dovadă a politicii leniniste juste și o vie mărturie că naționalitățile conlocuitoare, în țara noastră se bucură de egale drepturi cetățenești. Propovăduiți în limba noastră prietenia și frăția popoarelor, luptați cu dăruire împotriva oricărei manifestări de sovinișm și naționalism.»

Rândurile de mai sus au fost scrise în primul număr al ziarului *Libertatea Noastră*, apărut pentru prima dată înainte de trei ani, la 15 ianuarie 1951. În cursul celor trei ani trecuți ziarul *Libertatea Noastră* s'a înfățișat, s'a îmbogățit cu experiențe bogate, s'a dezvoltat și a devenit organul de luptă și de construire a naționalității române conlocuitoare.

A sosit timpul să aruncăm o privire scurtă asupra activității, asupra rezultatelor și asupra lipsurilor pe care le-am întâlnit în viața ziarului *Libertatea Noastră*. Trecând în revistă rezultatele și lipsurile, vom constata ce este de făcut în viitor, care sunt sarcinile de rezolvat ale ziarului și cum trebuie rezolvate aceste sarcini.

Ziarul și-a îndeplinit menirea cu cinste

Înainte de toate trebuie să constatăm că ziarul *Libertatea Noastră* și-a îndeplinit cu cinste sarcina de a fi organul de luptă al naționalității române conlocuitoare și informativul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. În coloanele sale ziarul a arătat așuprită cruntă a trecutului și în același timp prezentul nostru strălucit. S'a ocupat amănunțit cu problemele muncitorilor, cu acele ale țărănilor noastre muncitoare, cu problemele apărării păcii și ale construirii socialismului. Ziarul s'a ocupat sistematic cu toate localitățile unde locuiesc români sau români și unguri împreună. Căsim în coloanele ziarului dări

de seamă despre viața comunelor *Méhkerék, Kétegyháza, Baltonya, Elek, Csánád-Felső, Pusztaszlóka, Vekerdt, Zsáka, Darvas, Pocsaj, Nagyléta, Nagykamarás-Bolospuszta, Lókősháza, Kőrösszakál, Kőröszegapály, Gyula, Gyula-Farkashalom, Kétegyháza-Farkashalom, Kétegyháza-Petőfi telep* și așa mai departe. Toate problemele acestor comune, problemele economice, politice și culturale și-au aflat aici locul lor în paginile ziarului *Libertatea Noastră*. Ziarul *Libertatea Noastră* nu a trecut cu vederea că locuitorii regiunilor locuite de români sunt țărani muncitori, care lucrează în gospodăriile agricole colective sau individuale. Ziarul și-a considerat una dintre sarcinile principale să se ocupe cât se poate de mult și cât se poate de amănunțit cu problemele agriculturii noastre socialiste și cu problemele țăranilor noștri individuali. Putem constata că nu s'a editat niciun număr în care nu ar fi figurat chestiuni, îndrumări cu caracter agricol. Astfel ziarul a putut să dea un ajutor prețios țăranilor noastre muncitoare, a putut să contribuie în mod eficient la ridicarea producției agriculturii noastre, la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii din țara noastră. În această muncă ziarul s'a sprijinit pe experiențele bogate obținute din partea Marii Uniuni Sovietice.

Munca Libertății Noștre pe țărâm cultural

Extraordinar de bogată a fost activitatea ziarului *Libertatea Noastră* și pe țăărâm cultural și culturalizării naționalității române conlocuitoare. Nu începe nicio îndoială că în domeniul culturii naționalității române din țara s'a avântat înainte, că progresele obținute pe acest țăărâm sunt considerabile și recunoscute de toate autoritățile competente. În obținerea acestor rezultate ziarul *Libertatea Noastră* a avut un rol covârșitor. Activitatea echipelor culturale, dezvoltarea și progresul lor și-a găsit oglindirea în coloanele ziarului. Ziarul a constatat faptele, a îndrumat, a propus, a laudat dar la nevoie a constatat și lipsurile arătând în același timp și calea de ieșire din rămânerea în urmă și din greșeli. La succesele acestei muncii au contribuit, și anume în mare măsură, și fotografiile, imaginile pe care ziarul le publica

în cursul celor trei ani trecuți.

Ziarul luptă și a luptat împotriva dușmanilor vieții noastre ferice, împotriva reacționarilor interni și externi.

Activitate de demascare a dușmanilor

În repetate rânduri puteam să citim despre uneltirile dușmanilor, despre munca de subminare a chiaburilor care au căutat prin foc și sabie să împiedice planul celor ce muncesc. În așa mod, prin demascarea dușmanilor, chiaburilor care se ascundeau în rândurile naționalității române, ziarul a contribuit la întărirea vieții noastre socialiste.

Pentru învățământ

În privința învățământului ziarul a desfășurat o intensă activitate. Nu există niciun eveniment mai important sau mai puțin important în dezvoltarea învățământului naționalității române conlocuitoare care nu ar fi fost tratat în paginile ziarului. Din acest punct de vedere ziarul *Libertatea Noastră* a fost oglinda credincioasă și conștiințioasă a progresului, a dezvoltării. Toate manifestările școlilor noastre generale și secundare, ba și ale Școlii Superioare Pedagogice din Budapesta sunt registrate în coloanele ziarului.

Colaboratorii Libertății Noștre

Ziarul *Libertatea Noastră* a strâns în tabăra colaboratorilor pe toți, care cunosc viața naționalității române din țară și care au vrut să-și pună condeul în serviciul ridicării acestei naționalități. Aproape toate persoanele, muncitori, țărani și cărturari care muncesc pe linia naționalității au luat parte la munca ziarului. Amintim numai câteva nume: Pentru Pomut, Ilie Moldovan, Ioan Gombos, Pentru Szilágyi, Ludovic Bónis, Andrei Pálffy, Samuil Domokos, Renata Ablonczy, Olga Soldan, Dumitru Suciu, Constantin Puiu, Marius Turecu, Viorica Németh, Cornelia Magori, Ioan Popuțian, Mihail Bernula, Ladislav Gerlan, Livia Gurban, Petru Popuța, Gheorghe Popuța, Iosif Borka, Desideriu Szabó, Emerie Kukk, Iosif Roeskár, Teodor Oltean, Gheorghe Crisan, Dumitru Szabó, Carol Gordos, Ioan Tóth, Lucia Borza, Bela

Vihar, Iosif Balogh, Ilie Ivănuș, Sofia Sebes, Ioan Zamfira, Frideric Vild și alții.

Lipsuri care trebuiesc lichidate

Este natural că ziarul are și lipsuri care trebuiesc lichidate în viitor: articolele trebuiesc întocmite pe înțelesul tuturor, rețeaua colaboratorilor trebuie lărgită, ziarul trebuie să se ocupe cu acele probleme care stau în mijlocul interesului; toate problemele noastre, fără nicio excepție, trebuie să fie tratate în paginile ziarului, trebuiesc aranjate anchete care să arate laturile bune și lipsurile ziarului. Numai astfel va putea îndeplini ziarul *Libertatea Noastră* menirea sa înaltă: să fie îndrumător și informativ demn al populației române din țara noastră, să adâncească prietenia dintre poporul român și maghiar.

Trebuie să amintim în istoria informativului *Libertatea Noastră*, că la început el a apărut lunar. Numai dela 1 Noembrie 1951 apare bilunar. Pentru tineret ziarul a avut un supliment numit «*Vocea Tineretului*» și anume până la 1 Ianuarie 1953, când *Vocea Tineretului* a devenit o revistă independentă și apare separat, de două ori pe lună.

Activitatea Vocii Tineretului

Colectivul redacțional al *Vocii Tineretului* s'a străduit să facă tot posibilul pentru copii și tineret. *Vocea Tineretului* a publicat o multime de amintiri, de povești, de articole ale scriitorilor cunoscuți, basme și numeroase articole scrise de tineretul român al patriei noastre, în care elevii și studenții tratează problemele tineretului dela sate și orașe și problemele tineretului studios.

Printre colaboratorii *Vocii Tineretului* citim următoarele nume: Stefan Berbecar, Ecaterina Papp, Margareta Caciara, Iuliana Burzuc, Sfetozar Rotar, Ana Crișan, Viorica Németh, Etelea Veres, Teodor Ianc, Emilia Bodea, Gheorghe Petrusan, Ioan Moghioros, Mihail Papp, Doina Iana, Ioan Hotea, Etelea Feies, Maria Zsiros și încă foarte mulți elevi și elevi ale școlilor generale din provincie.

Pentru tineretul studios *Vocea Tineretului* înseamnă foarte mult. Ea este un mijloc de legătură, de îndrumare și de informație care ajută la ridicarea nivelului de învățare, la învățarea limbii române și nu în ultimul rând ea ajută să iasă la suprafață acele talente tinere care cresc și se dezvoltă în sânul tineretului nostru.

Salutul Secției

Înainte de trei ani, la 15 Ianuarie 1951 a apărut *Libertatea Noastră* foaia oamenilor muncii de naționalitate română din Ungaria. Apariția foii a fost o dovadă nouă a faptului că Partidul și guvernul nostru aplică just politica națională leninistă-stalinistă. Apariția *Libertății Noștre* a fost salutată cu bucurie de către oamenii muncii din țara noastră și mai ales de către oamenii muncii de naționalitate română. Ei au văzut din nou că în țara această, oamenii muncii cinstiți se bucură de egale drepturi, fără nicio deosebire la naționalitate. În democrația noastră populară oamenii muncii maghiari și români construiesc cot la cot socialismul, viitorul lor mai fericit. Prin apariția ziarului oamenii muncii de naționalitate română au primit un nou ajutor la această muncă. Se ridică nivelul lor cultural și politic. În același timp apariția ziarului astrăns și mai bine legăturile prietenesti dintre cele două popoare. În timp ce în trecut exploatarea făceau tot posibilul, pentru a atârta poporul român și maghiar unul împotriva altuia, pentru a le educa în spiritul urii arzătoare, acum Partidul și guvernul nostru fac tot posibilul pentru a înfăptui visul lui Kossuth și Balcescu: prietenia celor două popoare. Pe acest țăărâm *Libertatea Noastră* îndeplinește un rol serios. Ea este în fruntea luptei dacă este vorba de întărirea prieteniei între cele două popoare, de stărpirea sovinișmului. Ziarul se află în primele rânduri unde trebuie întărită pacea și prietenia între popoare. Ziarul se ocupă cu problemele mărunte ale oamenilor muncii de naționalitate română, și le dă ajutor în rezolvarea acestor probleme. Iată de ce, populația română din țară, simte că ziarul este al ei.

Dorim ca *Libertatea Noastră* să ajute în mod eficient și în viitor pe oamenii muncii din Ungaria în construirea socialismului, în întărirea păcii, în adâncirea prieteniei dintre poporul român și maghiar. La această muncă îi dorim mult spor!

O-O

În aceste zile, când zărele *Libertatea Noastră* și *Vocea Tineretului* au împlinit trei ani de activitate, cititorii lor, muncitorii, țărani și cărturarii, pionierii și școlarii le urează spor la muncă și noi succese în efortul de a răspândi cultura naționalității române în patria noastră.

Ladislav Gerlan

Din viața județului Hajdu-Bihor

Albia nouă a Tisei

Anul 1953 a adus realizări mari. Putem spune că acesta a fost anul învingerii secei. La 23 decembrie hidrocentrala din Tiszalök, a ajuns la o fază foarte înaintată și anume pe fasia de pământ dintre Tiszalök și Tiszadala s'a terminat construirea canalului de 3 kilometri, care a făcut posibil mutarea albiei Tisei.

La 4 aprilie 1954, cu ocazia serbării eliberării noastre se va pune în funcție noua turbină umflătoare de la Tiszalök cu ajutorul căreia apa va ajunge până la Hajdunánás. Balmazújváros, Hajdusoboszló și chiar până la Hortobágy a cărui pământuri sărate vor fi preschimbate, devenind astfel roditoare, pline de verdeață.

Noi biblioteci și cămine culturale

Anul 1953, a fost rodnic și în privința ridicării culturale a satelor. La Polgárdy și Püspökladány și alte plase o mulțime de biblioteci au fost predate publicului. Numărul membrilor înscrși la aceste biblioteci și cămine culturale este peste 32.000 iar a cărților imprumutate peste 534.000 de volume. În prezent aceste biblioteci au 117.000 de volume ceace înseamnă că în comparație cu numărul locuitorilor, ar veni la fiecare locuitor o carte. În 1953 s'au aranjat 193 de expoziții de cărți. Cu ocazia săptămânii cărții 22.000 de persoane au iscalit catalogul vizitatorilor, iar la expoziția „Épülő Tiszatáj” se construiește regiunea Tisei, care a avut drept scop propagarea irigațiilor, peste 35.000 de vizitatori au luat parte.

Conferințe cu scopul de a populariza cultura la sate întrec numărul de 4.400 la care a asistat un public de 430.000.

În anul trecut s'au construit noi cămine culturale, astfel Hajdusovát, Kismarja, Darvas, Hajdusámson, Józsa, Körösszegapáti, Kokad și Ártánd au primit cămine culturale. La Hajdudhász acum se construiește un cămin a cărui investiție e de 200.000 Ft. De asemenea 200.000 de Forint s'a investit pentru construirea căminului plasei Biharkeresztes, care zilele acestea se va termina. În total s'a investit pe anul 1953 pe teren cultural un milion cincisute mii de forinți numai în aceste regiuni.

„Dongó” nouă revistă satirică

La Debrețin a apărut în anul trecut, luna Iulie prima revistă umoristică din provincie. Primul număr a apărut în 5000 de exemplare, iar actualmente se tipărește în 8500 de exemplare. Aceasta ridicare dovedește succesul obținut de noua revistă, care e citită cu pasiune în întreaga țară. Mulți tineri

au fost întâmpinați de acul albinelor salbatice. „Dongó” în românește ar însemna bondar sau albină sălbatică. Felicităm curajul noii reviste și dorim muncă rodnică în activitatea viitoare.

Tineretul din Bedeu vrea să facă sport

Bedeu e comună fructasă în producție și în predarea cotelor. Afară de aceasta e fruntaș și în ceea ce privește viața sportivă. Tineretul din Bedeu a înaintat o cerere MTSB-ului să fie ajutați cu 11 perechi de ghele de fotbal și cererea lor a fost aprobată. Zilele trecute conducătorii organizației sportive din Bedeu au prelat cele 11 perechi de ghele primite cadou de la stat spre marea bucurie a sportivilor. Exemplul tineretului din Bedeu, în munca bună să fie un îndemn în viitor și pentru tineretul altor comune.

Se lărgeste terenul vieții socialiste

În anul trecut s'a înființat 21 cooperative țărănești în regiunea comunei Hajduböszörmény, în comunele Boda, Prodi-rét, Ebes, Körösszakál, Hencida. Cooperativele acestor comune sunt prevăzute cu măruri în valoare de 624.000 Ft.

Gospodăria colectivă dela Bedeu

În gospodăria colectivă din Bedeu oamenii sunt foarte mulțumii pentru că au de toate de ce au nevoie. În această gospodărie colectivă lucrează numai țărani muncitori. Aici găsim multe-multe animale, mai ales vaci care sunt ținute nu pentru a lucra pământul ci pentru lapte. Pământul se lucrează cu mașini, cu tractorul. Pământul arat cu tractorul dă o recoltă mai bogată decât pământul lucrat cu boi sau cu vaci. Plugurile trase de tractor

intră mai adânc în pământ decât plugul tras de boi.

În comuna noastră, înainte de eliberare nu a fost gospodărie agricolă colectivă. După eliberare, pământul marilor moșieri a fost împărțit între țăranii muncitori. Înainte de eliberare țăranii munciau zi și noapte în zadar, nu aveau nimic. Însă după eliberare țăranii au primit pământ pe care acum îl muncesc cu drag. Țăranii s'au întovărit în gospodării agricole colective, unde se folosește mașina pentru lucrarea pământului. Astfel gospodăriile agricole colective au recolte bogate.

Știri scurte din județ

Locuințe pentru muncitorii stațiilor de mașini.

Anul trecut în județ s'au construit mai multe locuințe

pentru muncitorii stațiilor de mașini. În comunele Polgár, Balmazújváros și Debrecen s'au construit 70 locuințe care s'au și ocupat.

Până în prezent au cerut 240 muncitori locuințe pentru anul în curs. Ministerul Agriculturii în primul trimestru a admis construirea a 40 de locuințe.

Prăvălii noi în județ

După noul program al guvernului și în județul Hajdu-Bihor se deschid noi prăvălii. Amintim numai câteva din ele.

Prăvălii alimentare: În Debrecen mai ales înspre periferie prăvălii. În Hajdunánás și Püspökladány mai multe prăvălii.

Magazine de stat cu textile:

În Debrecen se deschide un magazin de stat pe strada Libertății. Tot în Téglás și Püspökladány se deschid și se lărgesc magazine noi.

Știri fotografice din viața școlii generale din Veched

Case mici, acoperite cu zăpadă stau în marginile străzilor din comuna Vekerde. Zăpada e mare, frigul a înghețat apa din canalul de pe marginea satului. Natura este peste tot înmormită. Numai doar ciorile în grupuri mari zboară spre Sud...

Viața însă este veselă în comună. Deja desdedimineața se auză gîitatul grășunilor, dănd de știre locuitorilor comunei bucuria multor familii care deja își taie porcul asigurând hrana familiei lor pe

timp de un an. Când ici-colo se înalță spre cer fumul focului... se pârjolesc porcii tăiați...

Se face tot mai vederos. Grupuri de copii pleacă spre școala reînviată numai în anul recent. Viața lor s'a schimbat mult, doar și în mai mare măsură decât a părinților lor. Viața economică a părinților lor a devenit frumoasă, cu griji mai puține și cu mai multe bucurii. Mulți trăiau în această comună acum zece ani, care în timpul iernii

luptau cu cele mai crunte mizerii. Nu aveau nici ce mânca, cerseau sau cereau împrumuturi dela chiaburii comunei, pentru a munci pentru aceste mici împrumuturi foarte mult. Viața copiilor este mai frumoasă, deoarece nu se amintesc de acele timpuri pline de mizerie și în viața copiilor rămâne numai prezentul colorat.

Prezent colorat? Da Școala dăruiană din trecut astăzi este reînviată, Mobilierul vechi și nesăritos schimbat într-un

mobilier modern, răspunzând cerințelor de azi.

Locuitorii comunei Vekerde pe lângă o viață fericită au primit și un mare ajutor în refacerea comunei. Școala refăcută cu mobilier, în școală locuiește directorului refăcută, magazine de lemn, telefon introdus etc.

Și școlarii tot mai mulți pleacă spre școală. Se apropie orele opt. Învățătorul intră în clasă. Copiii se ridică în băncile lor, și începe cântarea: *Üttörök vagyunk mi vidám gyerekek...*

Cursul superior al școlii generale împreună cu tov. director E. Elekes.

Cursul inferior al școlii generale împreună cu tov. învățătoare.

Echipa de dans — feciorii.

Echipa de dans și viitorii artiști ai comunei după o serbare școlară în comună. Copiii locuitorilor de diferite naționalități — după eliberare — sunt prieteni nedespărțiți

Echipa de dans — fetele.

Înot

13 locuri pe podium pentru români,
la naționalele de înot masters din Ungaria

O echipă a Clubului de Înot MASTERS Timișoara a obținut 13 locuri pe podium la cel mai important concurs de înot masters din Ungaria, campionatul național de la Jula. La competiția desfășurată în perioada 12-14 august, în bazin olimpic (50 m) descoperit, au participat peste 400 de înotători reprezentând 35 de cluburi din 4 țări: România, Serbia, Slovacia și Ungaria. Cei mai vârstnici participanți au avut 84 de ani, la femei, și

– 2 locuri doi: Marcel Răsădean – 2.

– 7 locuri trei: Judit Foldenyi – 2, Cezar Listevanu – 1, Mihai Lisetchi – 3, Marcel Răsădean – 1.

La probele pe echipe, ștafeta formată din Crista, Lisetchi, Listevanu, Răsădean a obținut locul 3 în proba de 4 x 50 m liber bărbați.

Din echipa clubului din Timișoara, cel mai premiat sportiv a fost Marcel Răsădean, care, pe parcursul concursului, a participat la 6 probe individuale,

91 de ani, la bărbați. Mișcarea de înot masters implică adulți care practică acest sport ca amatori, participarea, în sine, fiind mai importantă decât rezultatele. Sportivii concurează pe grupe de vârstă: 25-29, 30-34, 35-39, ș.a.m.d., cu categorii de 5 ani, ultima categorie incluzând orice vârstă peste 100 de ani. În Ungaria, mișcarea are deja tradiție, existând 25 de cluburi și circa 1600 de practicanți, respectiv, numeroase concursuri. Echipa Clubului de Înot MASTERS Timișoara a fost formată din 9 înotători, cu vârstele cuprinse între 28 și 51 de ani: Cristian Crista (grupa de vârstă 35+), Judit Foldenyi

(25+), Mihai Lisetchi (50+), Cezar Listevanu (30+), Simona Lobonț (45+), Claudiu Preda (35+), Marcel Răsădean (35+), Con-

obținând 6 locuri pe podium. Cel mai activ sportiv a fost Mihai Lisetchi, care, pe parcursul concursului, a participat la 7 probe indi-

stantin Șerbinoiu (40+), Ildiko Talinga (45+).

În total, Clubul de Înot MASTERS Timișoara a obținut la probele individuale 12 de locuri pe podium, după cum urmează:

– 3 locuri întâi: Marcel Răsădean – 3;

viduale, obținând 3 locuri pe podium.

La concursul de la Jula, din România au mai fost prezenți și înotători masters din Arad, Cluj și Ploiești – informează un comunicat al Clubului de Înot MASTERS Timișoara.

Handbal

Oltchim a terminat
Szabella Cup pe locul al treilea

Campioana României la handbal feminin, Oltchim Râmnicu Vâlcea, a terminat Szabella Cup pe poziția a treia, după ce a învins duminică în finala mică echipa gazdă, Siófok KC, cu scorul de 33-26 (22-8).

În primul meci de la Szabella Cup, Oltchim a cedat în fața campioanei Ungariei, Győr ETO, cu 38-40 (16-21), iar apoi a dispus de campioana Austriei, Hypo Viena cu 41-34 (18-14).

Programul de pregătire al campioanei române:

– turneul de la Schmelz – între 19-21 august, cu Győr ETO, Metz, Byasen Trondheim, TSV Bayer

Leverkusen și Thuringer HC;

– amical cu MJC Trier, în 23 august

– Sika Cup – între 26-

28 august, cu TSV Bayer Leverkusen, Dinamo Volgograd, Hypo Viena, Zagłębie Lubin, Buxtehuder SV și TuS Metzingen.

SPORT RO

www.sport.ro
portalul tău de sport

TVR 1

Luni 22 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Povestile vechilor codri. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Serial. O tragedie americană 21.00 Serial. Mad Men – Nebunii de pe Marison Avenue 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

Marti 23 august

6.00 Telegiurnal matinal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului **10.20 Tezaur folcloric** 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Post Meridian 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Povestile vechilor codri. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Fotbal UEFA Champions League.

Marioara Murărescu prezintă „Tezaur folcloric”

Miercuri 24 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Urși polari, urși grizzly. Documentar 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Fotbal UEFA Meci 2 tur.

Joi 25 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Labirintul trecutului 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

Vineri 26 august

6.00 Telegiurnal 8.00 Vară, fete și vedete! 9.10 Serial. Giuvaierul palatului 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telegiurnal 13.45 e-Forum 14.35 Supermarket de divertisment 16.30 Festivalul de film Anonimul 2011 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.10 Studio UEFA 20.40 Fotbal: FC Barcelona-FC Porto 23.20 Film. Bun venit la Sarajevo.

Sâmbătă 27 august

6.10 Omul și timpul 7.35 Desene animate 9.00 Film. Margaret 11.00 Pro patria 12.00 Travelling circular 13.00 Telegiurnal 13.30 Serial. Hannah Montana 14.00 Festivalul de Folclor al Românilor de Pretutindeni 2011 15.00 Festivalul de Folclor Ileana Rus, 2011 16.05 Film. Artur și războiul lui Maltazard 17.45 Teleenciclopedia 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Taras Bulba 22.25 Film. Sub aceeași lună.

Duminică 28 august

6.00 Universul credinței 8.00 Ca la carte 8.30 Desene animate 9.20 Tezaur folcloric 10.00 Viața satului 10.50 Minutul de agricultură 11.00 Viața satului 12.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă (R) 13.00 Telegiurnal 13.30 Serial. Hannah Montana 14.00 Folclor 15.00 Serial. Prin păduri și munți, inimi înălțate 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Temnița roșie 22.00 Serial. Anatomia lui Grey.

TVR 2

Luni 22 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Doctor la zoo 9.00 Povestii din sălbăcie Documentar 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Desene animate 13.35 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Doctor la zoo 16.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Jamie în Italia 18.35 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Marti 23 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.30 Serial. Cercul vieții 9.00 Povestii din sălbăcie 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Desene animate 13.35 Împreună în Europa 14.30 Face toți banii (R) 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Telegiurnal 17.30 Jamie în Italia 18.30 Serial. Trei regate 19.25 Învățătorii 20.30 Supraviețuitorii în jungla urbană (R) 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Miercuri 24 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.35 Serial. Cercul vieții 9.00 Povestii din sălbăcie 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Desene animate 13.35 Împreună în Europa 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Telegiurnal 16.25 Baschet: România-Belarus 18.35 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 20.30 Frăția vinului 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Joi 25 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.35 Serial. Cercul vieții 9.00 Povestii din sălbăcie 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 11.30 Ora de business (R) 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Desene animate 13.35 Împreună în Europa! 14.30 Natură și aventură (R) 15.00 Serial. Cercul vieții 16.00 Telegiurnal 17.45 Tragerea la sorți a grupelor UEFA Champions League 19.00 Povestii din sălbăcie (R) 19.35 Ora de business 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Legea lui Murphy.

Moise Guran la „Ora de business”

Vineri 26 august

7.00 Serial. Familia Simpson 7.35 Serial. Cercul vieții 9.00 Povestii din sălbăcie 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal **11.30 Ora de business (R)** 12.30 ABC...De ce? (R) 13.00 Desene animate 13.35 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Cercul vieții (R) 16.00 Telegiurnal 17.30 Jamie, ministrul hranei sănătoase 18.00 Documentar (R) 18.35 Serial. Trei regate 19.30 Ora de business 20.30 Pescar hoinar (R) 21.00 Ora de știri 22.00 Unora le place...cu Florian Lungu și Mike Godoroja 23.00 Serial. Trei regate.

Sâmbătă 27 august

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 D'ale lui Mitică (R) 9.00 Serial. O vară cu Paula 10.00 Normanzi. Documentar 11.30 Revoluția lui Jamie 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! (R) 14.10 Film. Pisica și canarul 16.00 Telegiurnal 16.30 Cirque du Soleil: focul lăuntric 18.30 Palatele lumii 19.10 Film. Impostorul 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Atmosferă fierbinte.

Duminică 28 august

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Serial. O vară cu Paula 10.00 Pescar hoinar 11.00 Magazin UEFA Champions League 11.30 Jamie gătește în 30 de minute 12.00 În grădina Danei. Documentar 13.00 Casa din munți (R) 14.10 Film. Amprenta iubirii 15.50 Călător prin lume 16.00 Telegiurnal 16.30 D'ale lui Mitică 18.30 Pe picior mare (R) 19.10 Film. Diamantul pierdut 21.00 Ora de știri 23.00 Serial. Atmosfera fierbinte.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

22 AUGUST, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

23 AUGUST, MARTI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

24 AUGUST, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

25 AUGUST, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

26 AUGUST, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

28 AUGUST, DUMINICĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 24 august 2011 (m1 ora 14.00)
Reluare: vineri, 26 august 2011 (m2 ora 10.40)
sâmbătă, 27 august 2011, m2, 5.20

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

După un scurt material realizat la Sfârșitul de Săptămână al Familiilor din Micherechi, emisiunea românească televizată vă prezintă un reportaj realizat la Jula, despre atracția turistică a orașului. Acesta oferă posibilitate de odihnă pentru tot mai mulți cetățeni români, dar prin serviciile lor și cei din loc pot profita din turism. Apoi, vom merge din nou la Micherechi, unde câteva femei însușite ne vor arăta cum se face vârsarul.

Realizator: Tiberiu Boca

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centru Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând casă cu mansardă, confort lux, încălzire centrală cu gaz, anexe, în centrul Chitighazului (Kétegyháza), cu o suprafață de 98 m². Casa are o grădină cu o suprafață de 960 m², grădină cu gazon, aranjată. Contact: +36-30/540-7766.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Soți laudăroși

Trei prieteni se laudă cu nevestele lor: Primul: – Eu am o nevastă ca o libelulă! Al doilea: – Nevastă-mea e ca o căprioară! Al treilea stă, se gândește și după cinci minute zice: – Păi... nici a mea nu prea seamănă a om!

Românii și ungurii s-au distrat împreună la Festivalul Pogăcițelor din Chitighaz

La sfârșitul săptămânii trecute, pentru a 5-a oară s-a organizat, la Chitighaz, Festivalul Pogăcițelor. În cursul zilelor de 13-14 august, Primăria din Chitighaz a invitat localnicii și străinii la distracție în centrul comunei. Cu această ocazie, publicului i s-a oferit o serie de programe cultural-folclorice și distractive. Și-au găsit aici programe pe plac toate generațiile, indiferent de naționalitate, vizitatorii fiind întâmpinați de primăria și

de angajații primăriei cu pogăcițe gustoase.

Sâmbătă dimineața cântecul fanfarei bisericii baptiste și spectacolul grupului de majorete al Școlii generale românești au anunțat deschiderea festivalului, în timp ce bucătării s-au pus deja pe treabă pentru concursul de gătit. După sfîntirea pogăcițelor de către preotul ortodox *Florin Olteanu* a avut loc și vernisajul expozițiilor de pogăcițe, de fotografii ale autorilor

localnici și de obiecte strămoșești, aranjată de *Maria Sarca Zombai*.

Până când unii participau la diferitele concursuri legate de pogăcițe („Pogăcelele anului”, sculpturile de pogăcele, concursuri de desen, de scriere de poezii și povești despre pogăcele), alții urmăreau programul cultural-folcloric în corturile amenajate pentru publicul curios. Au evoluat pe scenă localnici și invitați din altă parte, formații de muzică ușoară și echipe de dansuri populare. Și-au reprezentat localitatea și ansamblurile folclorice din localitățile românești înfrățite cu Chitighazul: Socodor, Bistrița, Chișineu-Criș, dar și din Buziaș, o localitate din județul Timiș, care se va înfrăți în viitor cu cea din județul Bichiș. (Un interviu despre ansamblul folcloric din Buziaș puteți citi în

pagina a 10-a.) Bineînțeles, pentru copii cea mai mare bucurie a fost castelul gonflabil, în care au sărit și s-au jucat cât și-au dorit, mulțumită primăriei care a asigurat această jucărie în

mod gratuit. Spre marea bucurie și a părinților...

După două zile de veselie și relaxare, ediția 2011 a Festivalului Pogăcițelor din Chitighaz s-a încheiat cu un foc de artificii. **R.P.**

